

РЕЦЕНЗИЯ

**от доц. д-р Валери Пастармаджиев, преподавател в катедра „Музика“,
Факултет по изкуствата, ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград**

на дисертационен труд на тема:

**„Жанрът „Капричио“ за соло цигулка през XX век — стилони и
технически характеристики“**

**за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“
област на висше образование: 8. Изкуства,
професионално направление: 8.3. Музикално и танцово изкуство
докторска програма : Теория и практика на изпълнителското
изкуство**

Автор на дисертационния труд:

Евгени Ноев Николов

редовен докторант към катедра „Музика“ при Факултет по изкуствата,
ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград

I. КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ ДАННИ ЗА ДОКТОРАНТА.

Евгени Николов е български цигулар и педагог, роден в София през 1972 г. Музикалното си образование получава в НМУ „Любомир Пипков“ и НМА „Панчо Владигеров“, където учи при проф. Евелина Арабаджиева

и проф. Петър Христосков. Участва и в специализирани майсторски курсове под ръководството на проф. Ифра Нийман.

Развива активна изпълнителска дейност като оркестров и камерен музикант. Работил е като концертмайстор в състава на Музикалния театър „Стефан Македонски“, Симфониета „София“ и Националната опера и балет, а в периода 2009–2024 г. е част от ансамбъл „Софийски солисти“. Осъществява концерти в България и чужбина като солист и камерен изпълнител.

Паралелно с артистичната си дейност се занимава активно с педагогическа работа. От 2008 г. преподава цигулка в НМУ „Любомир Пипков“, а през 2024 г. участва като преподавател в майсторски клас във Fames Institute – Скопие.

II. АКТУАЛНОСТ И ЗНАЧИМОСТ НА РАЗРАБОТЕНИЯ ПРОБЛЕМ В ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.

В дисертационния труд на тема: **„Жанрът „Капричио“ за соло цигулка през XX век — стилови и технически характеристики“**, докторантът **Евгени Николов** изследва слабо проучен въпрос в музикознанието и цигулковата педагогика – жанра капричио за соло цигулка през XX век. Изследването обхваща стиловите, техническите и интерпретационните особености на произведения от различни национални композиторски школи, като поставя акцент върху връзката между виртуозността, художествената изразност и педагогическата практика.

Значимостта на темата произтича и от мястото на капричиото в развитието на цигулковата техника и в обучението на млади инструменталисти. В труда се разглеждат произведения, които имат не само концертна, но и методическа стойност, като се анализират използваните технически похвати и изпълнителски подходи. Особено внимание е отделено на творчеството на български автори и изпълнители,

чиито произведения допринасят за развитието на националната цигулкова школа и заслужават по-широко научно представяне.

В този смисъл дисертационният труд допринася за разширяване на научните изследвания в областта на цигулковото изкуство и създава основа за бъдещи музиколожки и педагогически разработки.

III. ХАРАКТЕРИСТИКА, АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.

Първата глава на дисертационния труд е посветена на стиловите и техническите характеристики на капричиото за соло цигулка в творчеството на композитори от Русия, Полша, САЩ и Испания. Тя изгражда необходимата историко-теоретична основа на изследването и очертава основните етапи в развитието на жанра, като проследява неговата еволюция от ранните му прояви до композиторските интерпретации през ХХ век. Авторът проследява творчеството на Пиетро Локатели и Николо Паганини и ролята на двамата композитори за формирането на виртуозния стил и за развитието на техническите възможности на инструмента.

Впечатление прави разглеждането на капричиото не само като ярък концертен жанр, но и като важен елемент от педагогическата практика. Авторът аргументира значението на соловото цигулково изпълнение за изграждането на интерпретаторска самостоятелност, художествено мислене и техническа устойчивост при младите инструменталисти. В този аспект текстът демонстрира връзка между теоретичните наблюдения и практическия изпълнителски опит на **Евгени Николов**.

В тази глава са представени произведения на Константин Мострас, Гражина Бацевич, Стенли Уайнър, Джон Кориляно, Андреас Макрис и Хоакин Родриго. Анализите са насочени към формата, фактурата, метроритмиката, техническите похвати и интерпретационните особености на разглежданите творби. Авторът извежда характерните черти на жанра в

музиката на XX век, като проследява както традиционните, така и новаторските елементи в композиционното мислене на различните автори.

В главата успешно се съчетават историческият, теоретичният и практическият аспект на разглеждания проблем и по този начин изгражда стабилна основа за следващата част на дисертационния труд.

Втората глава на дисертационния труд е посветена на изпълнителската проблематика в капричиите за соло цигулка на български композитори. В нея авторът насочва вниманието си към произведения на Петър Христосков, Васко Абаджиев, Леон Суружон и Йордан Гошев, като разглежда жанра едновременно в неговите художествени, технически и педагогически измерения.

Особено място в главата заема анализът на двата цикъла капричии от Петър Христосков. Авторът разглежда творчеството му през призмата на изпълнител и педагог, като подчертава взаимовръзката между композиторската, концертната и преподавателската дейност на Христосков. Анализът проследява изграждането на индивидуален стил, основан върху синтез между българския фолклор и западноевропейските композиционни тенденции на XX век.

Убедително са изведени особеностите на двата цикъла – оп. 1 и оп. 24, като авторът проследява тяхната роля за формирането на българска цигулкова школа. Внимание е отделено на разнообразието от жанрови модели, на използваните метроритмични структури и на връзката с българския фолклор. Авторът демонстрира добро познаване на спецификата на цигулковото звукоизвличане, на различните щрихи и апликатурни решения, както и на проблемите, свързани с интерпретацията на многогласната фактура.

Съществен принос на главата е акцентът върху изпълнителските трудности и върху ролята на капричиите като средство за развитие на техническо майсторство и интерпретаторска свобода. **Евгени Николов**

разглежда техническите похвати – флажолети, пицикато, глисандо, многогласие и различните видове щрихи – не само като средство за виртуозност, а като съществен елемент от звуковата драматургия и тембровата характеристика на произведенията.

В разделите, посветени на Васко Абаджиев, Леон Суружон и Йордан Гошев, дисертантът представя различни композиторски подходи към жанра. Анализите открояват спецификите на формата, фактурата и метроритмиката, както и индивидуалния стил на всеки автор. Особено внимание е отделено на синтеза между фолклорни елементи и съвременни композиционни техники в капричиото на Йордан Гошев, както и на свободната форма и виртуозния характер на произведението на Леон Суружон.

IV.ПУБЛИКАЦИИ ПО ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Докторантът е представил 3 публикации по темата на дисертационния труд, публикувани в научни списания през 2024 и 2025 г., конкретно описани в автореферата.

V.ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение може да се отбележи, че дисертационният труд представлява задълбочено и последователно изследване, посветено на жанра капричио за соло цигулка през XX век. Авторът демонстрира много добро познаване както на историческото развитие на жанра, така и на неговите стилови, технически и интерпретационни особености. Изследването успешно съчетава музикалнотеоретичен, изпълнителски и педагогически подход, което придава на труда както научна, така и практическа стойност.

Освен горепосоченото:

1. Докторанта **Евгени Ноев Николов** е изпълнил изискванията на чл. 6 от ЗРАСРБ, както и чл. 24 от ППЗРАСРБ за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“;
2. Авторефератът отразява вярно структурата и съдържанието на труда и акцентира върху най-важните моменти от дисертационното изследване.
3. По дисертационния труд са посочени три самостоятелни статии, свързани тематично с труда, от участия осигуряващи публичност на основни въпроси от теоретичната разработка.

На основание чл. 12 от ЗРАСРБ и чл. 32 от ППЗРАСРБ давам **ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА** на дисертационния труд **„Жанрът „Капричио“ за соло цигулка през XX век — стилови и технически характеристики“**, разработен от редовен докторант **Евгени Ноев Николов** и подкрепям присъждането на ОНС **„Доктор“**, област на висше образование: 8. Изкуства, професионално направление: 8.3. Музикално и танцово изкуство.

Благоевград
15.05.2026 г.

Рецензент:
доц. д-р Валери Пастармаджиев

REVIEW

**by Assoc. Prof. Valeri Pastarmadzhiev, PhD, lecturer at the Department of Music,
Faculty of Arts, South-West University “Neofit Rilski”, Blagoevgrad**

of the dissertation thesis entitled:

**“The Capriccio Genre for Solo Violin in the 20th Century — Stylistic and Technical
Characteristics”**

for the award of the educational and scientific degree “Doctor”

Field of Higher Education: 8. Arts

Professional Field: 8.3. Music and Dance Art

Doctoral Programme: Theory and Practice of Performing Arts

Author of the dissertation thesis:

Evgeni Noev Nikolov

full-time doctoral student at the Department of Music,

Faculty of Arts,

South-West University “Neofit Rilski” – Blagoevgrad

I. BRIEF BIOGRAPHICAL INFORMATION ABOUT THE DOCTORAL CANDIDATE.

Evgeni Nikolov is a Bulgarian violinist and pedagogue, born in Sofia in 1972. He received his musical education at the National School of Music “Lyubomir Pipkov” and the National Academy of Music “Pancho Vladigerov”, where he studied with Prof. Evelina Arabadzhieva and Prof. Petar Hristoskov. He also participated in specialized master classes under the guidance of Prof. Ifrah Neaman.

He has developed an active performing career as an orchestral and chamber musician. He has served as concertmaster of the Stefan Makedonski Musical Theatre, Sinfonietta Sofia, and the National Opera and Ballet Orchestra, and between 2009 and 2024 he was a member of the Sofia Soloists Chamber Ensemble. He has performed in Bulgaria and abroad as a soloist and chamber musician.

Alongside his artistic activity, he has been actively engaged in pedagogical work. Since

2008 he has taught violin at the National School of Music “Lyubomir Pipkov”, and in 2024 he participated as a lecturer in a master class at the FAMES Institute in Skopje.

II. RELEVANCE AND SIGNIFICANCE OF THE RESEARCH PROBLEM IN THE DISSERTATION.

In the dissertation thesis entitled “The Capriccio Genre for Solo Violin in the 20th Century — Stylistic and Technical Characteristics”, doctoral candidate Evgeni Nikolov explores an insufficiently studied issue in musicology and violin pedagogy — the capriccio genre for solo violin in the 20th century. The research examines the stylistic, technical, and interpretative characteristics of works from various national compositional schools, placing emphasis on the relationship between virtuosity, artistic expression, and pedagogical practice.

The significance of the topic also derives from the role of the capriccio in the development of violin technique and in the training of young instrumentalists. The dissertation discusses works that possess not only concert value but also methodological importance, analyzing the technical devices and performance approaches employed in them. Particular attention is devoted to the works of Bulgarian composers and performers whose contributions have played an important role in the development of the national violin school and deserve broader scholarly recognition.

In this respect, the dissertation contributes to the expansion of research in the field of violin art and provides a basis for future musicological and pedagogical studies.

III. CHARACTERISTICS, ANALYSIS, AND EVALUATION OF THE DISSERTATION THESIS.

The first chapter of the dissertation is devoted to the stylistic and technical characteristics of the capriccio for solo violin in the works of composers from Russia, Poland, the USA, and Spain. It establishes the necessary historical and theoretical foundation of the research and outlines the main stages in the development of the genre, tracing its evolution from its early manifestations to its 20th-century compositional interpretations. The author examines the works of Pietro Locatelli and Niccolò Paganini and the role of

both composers in shaping the virtuoso style and expanding the technical possibilities of the instrument.

Particularly noteworthy is the consideration of the capriccio not only as a brilliant concert genre but also as an important element of pedagogical practice. The author convincingly argues for the importance of solo violin performance in developing interpretative independence, artistic thinking, and technical stability in young instrumentalists. In this respect, the text demonstrates a close connection between theoretical observations and Evgeni Nikolov's practical performing experience.

The chapter presents works by Konstantin Mostras, Grażyna Bacewicz, Stanley Weiner, John Corigliano, Andreas Makris, and Joaquín Rodrigo. The analyses focus on form, texture, meter and rhythm, technical devices, and interpretative characteristics of the examined works. The author identifies the characteristic features of the genre in 20th-century music, tracing both traditional and innovative elements in the compositional thinking of the various authors.

The chapter successfully combines the historical, theoretical, and practical aspects of the examined problem, thereby providing a solid basis for the subsequent part of the dissertation.

The second chapter of the dissertation is devoted to performance-related issues in capriccios for solo violin by Bulgarian composers. In it, the author focuses on works by Petar Hristoskov, Vasko Abadjiev, Leon Surujon, and Yordan Goshev, examining the genre simultaneously in its artistic, technical, and pedagogical dimensions.

A central place in the chapter is occupied by the analysis of Petar Hristoskov's two cycles of capriccios. The author examines his work through the perspective of a performer and pedagogue, emphasizing the interrelationship between Hristoskov's compositional, concert, and teaching activities. The analysis traces the formation of an individual style based on the synthesis of Bulgarian folklore and Western European compositional

tendencies of the 20th century.

The distinctive features of the two cycles — Op. 1 and Op. 24 — are convincingly outlined, while the author traces their role in the formation of a Bulgarian violin school. Attention is devoted to the diversity of genre models, the employed metric-rhythmic structures, and the connection with Bulgarian folklore. The author demonstrates a strong understanding of the specifics of violin sound production, various bowing techniques and fingering solutions, as well as issues related to the interpretation of polyphonic texture.

An important contribution of the chapter is the emphasis on performance difficulties and on the role of capriccios as a means for developing technical mastery and interpretative freedom. Evgeni Nikolov examines technical devices — harmonics, pizzicato, glissando, polyphony, and various bowing techniques — not merely as tools of virtuosity, but as essential elements of the sound dramaturgy and timbral characteristics of the works.

In the sections devoted to Vasko Abadjiev, Leon Surujon, and Yordan Goshev, the doctoral candidate presents different compositional approaches to the genre. The analyses highlight the specific features of form, texture, and meter-rhythm, as well as the individual style of each composer. Particular attention is given to the synthesis of folkloric elements and contemporary compositional techniques in Yordan Goshev's capriccio, as well as to the free form and virtuosic character of Leon Surujon's work.

IV. PUBLICATIONS RELATED TO THE DISSERTATION THESIS

The doctoral candidate has presented three publications related to the topic of the dissertation thesis, published in scholarly journals in 2024 and 2025, as specifically described in the dissertation abstract.

V. CONCLUSION

In conclusion, it may be stated that the dissertation thesis represents an in-depth and consistent study devoted to the capriccio genre for solo violin in the 20th century. The author demonstrates very good knowledge of both the historical development of the genre and its stylistic, technical, and interpretative characteristics. The research successfully

combines music-theoretical, performing, and pedagogical approaches, which gives the dissertation both scholarly and practical value.

In addition to the above:

1. Doctoral candidate Evgeni Noev Nikolov has fulfilled the requirements of Article 6 of the Academic Staff Development Act of the Republic of Bulgaria and Article 24 of the Regulations for its implementation for acquiring the educational and scientific degree “Doctor”;
2. The dissertation abstract accurately reflects the structure and content of the thesis and emphasizes the most significant aspects of the research;
3. Three independent scholarly articles related to the dissertation topic have been presented, ensuring public dissemination of key issues addressed in the theoretical study.

On the grounds of Article 12 of the Academic Staff Development Act of the Republic of Bulgaria and Article 32 of the Regulations for its implementation, I give a POSITIVE EVALUATION of the dissertation thesis “The Capriccio Genre for Solo Violin in the 20th Century — Stylistic and Technical Characteristics”, developed by full-time doctoral candidate Evgeni Noev Nikolov, and I support the awarding of the educational and scientific degree “Doctor” in the field of higher education 8. Arts, professional field 8.3. Music and Dance Art.

Blagoevgrad
15.05.2026

Reviewer:
Assoc. Prof. Valeri Pastarmadzhiev, PhD